

ŠKOFIJSKI LIST

22.

Vernikom za postni čas.

Začeli smo sveti štiridesednevni post. Pri molitvah doma in v cerkvi bomo premišljevali trpljenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. Klicali bomo iz globočine srca: Gospod, usmili se nas! Kristus, usmili se nas! Gospod, usmili se nas!

Tak skesan klic je za nas vse potreben, ako pogledamo lahkomišno življenje zadnjih časov, kateremu so se premnogi po vseh krajih naše škofije vdali. Da se bolj zdramimo in se bolj zavemo, kako grešno smo ravnali in da razžalitve božje popravimo, pogledjmo 1. trpljenje Gospodovo, 2. svoje življenje in 3. potrebo pokore.

1. Trpljenje Gospodovo.

V postu mólite žalostni del sv. rožnega venca, mnogi obiskujete tudi sv. križev pot. V slikah in podobah gledate strašno trpljenje Gospodovo, grozno smrt samega učlovečenega božjega Sina. Poprašajte se, zakaj On toliko trpi, da ga ni človeka, ki bi mogel te grozote vsaj nekoliko razumeti.

Odgovor ti da Gospod sam rekoč: „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina, da kdorkoli vanj veruje, se ne pogubi, temveč ima večno življenje. Bog ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, temuč, da bi bil svet po njem zveličan.“ (Jan. 3, 16. 17.)

Za nas je torej Jezus prišel na svet, da se ne pogubimo za vekomaj, marveč se zveličamo. Oh, kolika nezasluzena, nesebična ljubezen! Toda, ali je Jezus moral tako grozno trpeti, ali je moral krvavi pot potiti, biti bičan, s trnjem kronan in biti na strašni križ pribit? Saj ima vendar ena sama kapljica Njegove svete Krvi neskončno veljavo, pa bi mogel Gospod pravici božji z njo odplačati vse dolgove vesoljnega sveta.

To je res. Kaj je pa Jezusa nagnilo, da si je kljub temu radovoljno odbral in določil najbolj strahovit način za poravnavo naših dolgov? Čujte in spoznajte Njegovo neskončno ljubezen do vas.

Koj ob začetku svojega učlovečenja je Gospod pogledal v nebesa in po zemlji: Kaj je videl?

V nebesih je videl svojega nebeškega Očeta, njegovo svetost, usmiljenost, ljubezen, lepoto in popolnost. Srce mu je vzplamenelo najbolj goreče ljubezni do tega dobrega Očeta, ki je iz čiste ljubezni ustvaril človeški rod in mu pripravil neizmerno blaženstvo v večnosti; do Očeta, ki je iz neskončne ljubezni v Njem samem izvršil pregloboko skrivnost učlovečenja. Prevzet globoke hvaležnosti je v srcu zaklical: „Kaj naj povrnem Bogu za vse, kar je storil meni in človeškemu rodu?“ (Ps. 115, 3) Hipoma mu je dozorel sklep, da se za Boga, za Njegovo čast in slavo, popolnoma žrtvuje, kakor pravi v psalmu rekoč: „Gorečnost za Tvojo hišo me razjeda“ (Ps. 68, 10).

Toda v istem trenutku je pa Gospod Jezus tudi videl, kako tega preljubljenega nebeškega Očeta ljudje žalijo in onečaščujejo. Gle al je vse grehe, vse strašne hudobije, s katerimi so nehvaležni narodi žalili predobrega nebeškega Očeta od začetka sveta do Njegovih dni, in ga bodo žalili vsi, tudi krščanski narodi, do konca sveta. Vsaka žalitev nebeškega Očeta je kakor oster meč prebadala Njegovo ljubeče srce. In zopet Mu je vzplamtela srčna želja, da bi za vsa ta groza onečaščevanja Očetu zadostil, in sicer v najobilnejši meri.

In pogledal je po zemlji in kaj je videl? Oh videl je strašno, nepopisno gorje, ki je zadelo človeški rod zaradi nezmisljivega upora proti Bogu. Gledal je ne samo neposredne posledice izvirnega greha: trud, trpljenje, bolezní, smrt, ampak tudi gorje, ki je leglo na človeški rod zavoljo brezštevilnih osebnih grehov posameznih ljudi, namreč: vojske, lakota, kuga, suženjstvo mnogih, podivjanost celih rodov in nazadnje nesreča, neizrekljiva nesreča v večnosti.

Ta list naj se prebere vernikom s prižnice.

Oh, Jezus je gledal, kako so vrata v večno blaženstvo zaprta vsemu človeškemu rodu in kako premnogi kar naravnost hite v večno pogubljenje.

Vse to je Gospod videl, torej videl tudi neizmerno gorjé naših strašnih časov! Videl je splošen odpad od Boga; videl je sovražnost ljudi in narodov med seboj, nebrzdano pohlepnost po bogastvu in po uživanju, splošno nezmernost in trdovratnost in napuhjenost, nečistost in nesramnost strašnejšo kakor je bila nekdam v Sodomi in Gomori; videl je strašno evropsko, svetovno vojno, medsebojno klanje ljudi, kakršno se celo pri zverinah ne opaža, in pomor od kuge naših dni; videl je lahkomišelnost ljudi po mestih in po deželi, ljudi vseh stanov kljub tem nepopisnim grozotam; videl je, kako ljudje strasti omoteni in pijani hite v večno pogubljenje, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

In Srce Jezusovo? Oh, to presveto Srce sovraži greh, toda grešnika ne sovraži, grešnika ljubi in ker ga ljubi, želi, iskreno želi, da ga reši, da ga obvaruje večnega pogina; ker ga ljubi, sprejme na se vse, prav vse grehe in se ponudi predobremu Očetu nebeškemu za poroka. Da, ponudi se za poroka, pa sklene vse zaslužene kazni na se vzeti, vse dolgove poplačati; a kako?

Neizmerna ljubezen do razžaljenega Očeta kateremu želi za vse razžalitve zadostiti, in neizmerna ljubezen do ljudi, svojih bratov ga nagne, da v zadoščenje razžalitev Boga in v reši ev človeškega rodu odbere in si določi ne samo tako delo in tako pokoro, ki bi za oboje zadostovala, ne, ne, neizmerna ljubezen ga silno nagne, da si odbere najhujšo pokoro, najbolj grozen način zadostitve in prave: namreč pot vednega trpljenja najbolj grozovitno smet, ki je smrt na križu in vse zaničevanje, zasramovanje, preganjanje in trpljenje, ki k taki smrti vodi. Srce Jezusovo želi zadostiti preljubljenemu Očetu v največji meri, zadostiti za ljudi s preobilno ceno; Srce Jezusovo želi vsem jasno pokazati božjo pravičnost in svetost, ki greh tako strašno kaznuje, pa tudi neskončno b žjo ljubezen in usmiljenost, ki za bednega človeka toliko žrtvuje.

Ali boste sedaj vsaj nekoliko razumeli ljubezni polno Srce Jezusovo, razumeli njegovo trnjevo krono, vanj zasajeni križ, pregloboko rano in plamen, ki iz Njega šviga?

2. Naše življenje.

V tej luči pogledajmo domače življenje zadnjih časov, kakor se je razvijalo po vseh delih naše škofije. Opozorim naj samo na dvoje jako žalostnih dejstev.

Od vseh strani mi poročajo, kako se kar očitno preklinja Bog, preklinja naš Gospod Jezus Kristus, sramoti prečista Devica Marija in grdi sv. katoliška Cerkev. Vse to je nekaj groznega! Saj se božja pravica kar naravnost izziva, da kaznuje. Da, rekel bi, da so ti strastni preklinjevalci na pol obsedeni od hudobnega duha, ker sam po sebi bi človek vendar ne mogel tako strašno napadati in psovati samega živega Boga. Grozno!

Potem čujem od vseh strani, kako strastno plešejo fantje in dekleta, žalibog tudi dekleta iz Marijine družbe. Zoper plese sem opominjal že v Adventu: pa zdi se mi, da moj bridkostni opomin ni imel posebnega uspeha. Povedal sem, zakaj se ples tako strastno ljubi: namreč radi prepovedanega grešnega in tudi za zdravje škodljivega spolnega uživanja. Od sto plesov jih je najmanj devetdeset smrtno grešnih. In resnično je, kar trdi sv. Alfonz, da od sto pogubljenih jih je najmanj osemindvetdeset pogubljenih edino radi nečistosti, ki se pri plesu silno podžiga.

To dvoje naj zadostuje. Molčim pa o pogosti silni sovražnosti do duhovnikov o krivicah odedruštva, goljufij, plenov in tatvine, ter o precej razširjenem nezmernem poivanju. Le zdihujem in žalosten poprašujem: ali je to mogoče? Ali nas ni zdramila strašna vojna in vse njeno gorje? Ali nas ni pretresla kužna bolezen, ki nam je pobrala toliko naših ljudi? In zopet izzivamo pravico božjo, naj nas še udari. Oh, še teče kri ob naših mejah, začel se je širiti nevarni pegasti legar; in stalen, sporazumen, vsem pravičen mir še ni zagotovljen! In kljub temu ne trepetamo, se ne poblišamo!

3 Potreba pokore

Olpad od vere in nečisto ter sploh meseno uživanje Bog strašno kaznuje. V neskončnem usmiljenju kazen odlašaja in opominja k pokori; ko pa hudobija ljudstva dozori, udari in kaznuje. Pogledajmo v zgodovino.

Sv. pismo nam pripoveduje o Noetovem času tako-le: „Videli so sinovi božji — namreč pošteni Setovi otroci — hčere človeške — namreč pokvarjena dekleta iz Kajnovega rodu — da so lepe in jemali so si jih za žene“ (1. Moz. 6, 2). Torej po spridenem ženstvu je hudobija, posebno nesramnost polagoma prekvasila vse družine, ves človeški rod. Kaj pa Bog? Sv. pismo pravi: „in rekel je Bog: ne bo ostal moj duh v človeku vekomaj, ker je meso; in bodo njegovi dnevi le še 120 let“ (1. Moz. 6, 3). Zavaljo mesene poželjivosti je Bog sklenil, da pokonča človeški

rod. Toda določil mu je še 120 let, ako se hoče poboljšati in kazni preprečiti.

Ali se je svet izpreobrnil in odlašanje kazni porabil v svojo rešitev? Ne! Ko je določeni čas potekal, pripoveduje sv. pismo tako-le: „In ko je Bog videl, da je vsa zemlja popačena, zakaj vse meso je popačilo svojo pot na zemlji, rekel je Noetu: Konec vsega mesa je prišel pred me; napolnjena je zemlja z njih krivico in jaz jih bom pokončal z zemljo vred“ (1. Moz. 6, 12. 13). Ukazal je Noetu, naj napravi ladjo, da v njej reši sebe in svojo družino, ko pošlje grozno povodenj in v njej utopi vse nesramne poželjivce.

Ali niste temu nepoboljšljivemu in nečistemu rodu podobni tudi ljudje naših dni? Bog nas tepe in opominja; poslal nam je strašno vojsko, morilno kugo in precejšnjo lakoto. In pri nas? Premnogi se za glas božji nič ne zmenijo, srce jim je popolnoma otrpnelo: preklinjajo Boga, Jezusa in Marijo, jedo in pijo nezumno, plešejo in nečistujejo in Bogu kljubujejo.

Kaj pa Bog? Ali nam bo strahote naših dni zmanjšal, odvezel? Zdi se mi, kakor da mi done na ušesa resni opomini Janeza Krstnika, ki je nepoboljšljivim farizejem klical rekoč: „Gadja zalega, kdo vam je pokazal, kako bi ubežali pred jezo, ki prihaja nad vas? Drugega pota ni, kakor da rodite vreden sad pokore... Povem vam, le ako se izpreobruete in spokorite, se boste rešili sodbe, ki je že pred vrati. Da, sekira je že nastavljena drevesom na korenino; vsako drevo, ki ne obrodi dobrega sadu vredne pokore, se bo izsekalo in vrglo v ogenj; zavrženi boste, ako se ne spokorite“ (Luk. 3, 7—9).

Naj nas te besede predramijo vsaj sedaj v postnem času in ob dneh svetega misijona. To so dnevi milosti božje; nikar jih ne zavržite! Čujte mili glas Gospodov, ki pravi: „O ko bi spoznali ta svoj dan, kar vam je k miru!“ (Luk. 19, 42). Poprašajte z Judi, ki so bili vsi prestrašeni, ko jim je Peter očital, da so umorili obetanega Zveličarja. Sv. pismo pravi o njih: „Ko so pa to slišali, jih je v srce zbodlo in so rekli Petru in apostolom: „Kaj nam je storiti, možje, bratje?“ Tudi vi tako poprašajte in ubogajte Petra, ki je Judom odgovoril: „spokorite se in daj se krstiti slehern izmed vas... v odpuščanje grehov in boste prejeli dar Sv. Duha“ (Dej. ap. 2, 37. 38).

Torej spokorite se! Tako kličem iz dna duše. Zdi se mi, da se nam približujejo še groznejši časi od minulih. Po Ruskem, Poljskem, Nemškem in drugod se dvigajo in pridobivajo moč najhujše prekucijske stranke. Ogenj in meč so nji-

hovo orodje. Ves družabni red se mora prekucniti. Nobene oblasti ne priznajo, edino le sila vlada. Pleniti po hišah, požigati posestva, moriti nevšečne ljudi, jim je vsakdanje opravilo. Širi se lakota, prihajajo kužne bolezni. In v vso to grozno prekucijo nameravajo zaplesti ves svet.

In kdo vodi, kdo podžiga te grozote? Kdo daje denarna sredstva vsem tem raznim morilnim množicam? Kdo? Oh, gotovo bogate, Bogu zoprne družbe. Saj je temu surovemu, krivičnemu, nasilnemu gibanju glavni namen: uničiti krščanstvo, odtrgati siloma od Boga vse narode, celo Boga popolnoma odpraviti iz držav, iz družin, iz src posameznih ljudi! Kaj ne, odpor proti najvišjemu gospostvu božjemu obsežen in brezobziren, kakor še nikoli! Vodijo ga skrivne družbe, o katerih vemo, da so že od davna tako h. umrzko prekucijo nameravale in pripravljale.

In ta vesoljni potop se približuje tudi nam. Res, pri nas imamo še največ miru in varnosti. Vendar tudi med nami je precej mož in mladencev okuženih po onih istih bogumrzkih prekucijskih načelih. Pa kakor zdaleč od vseh krajev seva in gromi: nevihta, strašna nevihta se nam približuje. In mi naj bi bili lahkomišelní? Ali naj nas zade e grožnja Gospodova, ki o asih pred poslednjo sodbo takole govori:

„In kakor je bilo v Noetovih dneh, tako bo tudi v dnevih Sinu člo ekovega — namreč v dnevih vesoljne sodbe —; jedli so in pili, ženili se in možili do dne, ko je stopil Noe v ladjo; in prišel je potop in vse pokončal. Ravno tako se je godilo v Lotovih dneh; jedli so in pili, kupovali in prodajali, radili in židali. Tistega dne pa, ko je šel Lot iz Sodome, sta deževala žveplo in ogenj izpod neba in sta vse pokončala. Tako bo tudi tistega strašnega dne, ko se razodene Sin človekov“ (Luk. 17, 26—30).

Proč z lahkomišelnostjo, proč z grdim preklinjevanjem in nesramnimi plesi, proč od onih, ki izpodkopavajo krščansko čednost, grde vero v Boga in hočejo po svojih organizacijah tudi vas zaplesti v nesramnost in odpor proti Bogu in njegovemu Maziljencu Jezusu Kristusu. Kličem vas k pokori, h kateri se urno obrnite vsaj ta postni čas in čas svetih misijonov. Morda je še čas, da potolažimo pravič: jezo božjo in uidemo njegovim že pripravljenim žibam. Posnemajmo Ninivljane, o katerih čitamo v knjigi proroka Jona:

„Prišla je beseda Gospodova do Jona, rekoč: Vstani in pojdi v Ninive, veliko mesto, in pridiguj tamkaj, zakaj njegova hudobija je prišla do mene... In Jona je šel v Ninive in klical: še

štirideset dni in Ninive poginejo. In Ninivljani so verovali v Boga in so razglasili post in so oblekli raševnik od velikega do najmanjšega. In je prišla beseda do kralja v Ninivah; in je vstal s svojega prestola in je vrgel svoje oblačilo s sebe in je oblekel raševnik in je sedel v pepelu. In je dal razklicati v Ninivah kot povelje kraljevo .. rekoč: ljudje in živali ... naj ničesar ne uživajo in naj se ne pasejo in vode ne pijo. In naj se z žalnimi oblačili pogrnejo ... in močno kličejo h Gospodu in vsakdo naj se povrne od svoje slabe poti in od hudobije, ki je v njih rokah. Morda bo Bog zopet odpustil in se obrne od svoje hude jeze, da ne poginemo. In Bog je videl njih dela, da so se izpreobrnili od svoje slabe poti: in Bog se jih je usmilil, da je odvrnil zlo, katero jim je napovedal, da jim bo storil in ni storil" (Jon. 1, 1; 9, 3 - 16.).

Ako se spokorimo, bo morebiti Bog tudi nam usmiljen in odvrne od nas grozote, ki se nam približujejo. Pa kaj naj storimo za pokoro? Čujte:

1. Molimo radi žalostni del sv. rožnega venca, obiskujmo sv. križev pot, da premišljajoči grozno trpljenje Gospodovo zatrepetamo pred pravico božjo, razumemo strahote greha, se v srcu pretresemo, objokamo greh in se poboljšamo; zato

2. prosim vse, posebno vas, mladeniči in dekleta, ki vas je naš prežalostni čas nekako čudno zbegal, da opravite prav dobro in veljavno spoved s trdnim sklepom opustiti bogokletja, varovati

se pijančevanja in popolnoma se ogibati vseh mešanih, zate pregrešnih tovarišij po hišah;

3. sprejmite zadostilno sv. obhajilo, posvetite se preusmiljenemu Srcu Jezusovemu, ki naj bo od sedaj edini kralj vaših src in vaših družin;

4. tiho nedeljo, dne 5. aprila, praznujmo po vsej škofiji kot dan posebne pokore in kot dan skupnega zadoščevanja presv. Srcu Jezusovemu, za vse nerazumljive razžalitve, s katerimi smo ga žalili posebno zadnji dve leti po naši škofiji in po vsej kraljevini. Štiri ure, in sicer dopoldne od 8. do 10., popoldne od 3. do 5. naj se izpostavi presveto Rešnje Telo, pred katerim naj molijo prvo uro možje, drugo mladeniči, tretjo žene in četrto dekleta, ter v globoki žalosti svojega srca kličejo: Oče, usmili se nas! Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas! Žalostna Mati božja, prosi za nas! Da, združimo se s prebodenim Srcem Jezusovim, ki je za vse naše razžalitve božji pravici tako obilno zadostilo; Njegovo zadoščenje darujmo skesanega srca Bogu, da se nas morda usmili in nas obvaruje groznega pogina, ki nam preti.

Blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta in Sina in Svetega Duha, naj pride nad vas in naj ostane nad vami. Amen.

V Ljubljani, na pepelnično sredo, dne 5. marca 1919.

† Anton Bonaventura,
škof.

23.

Decretum de clericis e militia redeuntibus.

Sacra Congregatio Consistorialis.

Die 25 Octobris 1918.

(A. A. S. X. 1918 481 sq.)

Redeuntibus e militari servitio clericis, oportet ut Ordinarii omnes maximo cum studio nitantur eos omnes a mundano pulvere detergere, quo inter armorum strepitus et quotidiana pericula primum est etiam religiosa corda sordescere, eosque ab irregularitatibus et ab impedimentis quae dimicando contraxerint liberare. Hoc sane exigit ipsorum clericorum bonum, fidelium animarum salus et Ecclesiae utilitas.

Itaque Beatissimus Pater Benedictus PP. XV, dum cum Episcopis universis impense dolet grave vulnus ecclesiasticae disciplinae illatum clericos adigendo ad militare stipendium faciendum, quod, praeter reliqua, tot paroecias spiritualibus subsidiis et Seminaria suis alumnis magno cum

christianae plebis detrimento privavit; in praesenti cum pax diu desiderata in eo iam sit ut lucescere videatur, ad sanctum finem assequendum renovandi in sacerdotibus a militia reversis ecclesiasticum spiritum et diluendi noxas quas forte contraxerint, auditis haud paucis Archiepiscopis nationum omnium quae inter se praesenti bello dimicarunt, de consulto peculiaris coetus Emmerum Cardinalium, haec quae sequuntur, statuit ac decrevit:

Caput I.

De irregularitatibus.

1. Omnibus Ordinariis locorum et religiosorum facultas conceditur dispensandi ab irre-

gularitate ex defectu corporis cum suis sacerdotibus e militari servitio revertentibus, quoties ex testimonio scripto magistri caeremoniarum, qui sacerdotem examini subiecerit, plane constiterit ipse posse sine alieno auxilio servare cum decore omnes ritus necessarios in Missae celebratione praescriptos; onerata super hoc ipsorum Ordinarium conscientia.

In casibus vero gravioribus vel dubiis, et quoties agatur de non promotis ad sacerdotium, recurrendum erit ad S. Sedem.

2. Pariter omnibus Ordinariis facultas conceditur dispensandi, saltem ad cautelam, ex irregularitate, quae a canonistis olim dicebatur ex defectu lenitatis, quoties sacerdotes, clerici et seminariorum seu religionum alumni in eam incurrerint non ex facto proprio sed ex necessitate, coacti nempe ad arma capessenda et mortem vel mutilationem forte inferendam. Quoties vero agatur de clericis in sacris qui, non legum necessitate coacti, sponte sua se obtulerunt ad arma suscipienda, aut ea susceperunt, pro dispensatione ad S. Sedem erit recurrendum, firmo tamen praescripto can. 188, n. 6°.

Quapropter Ordinarii, praevio examine in singulis casibus, decernant cum revertentibus e militia quos ab irregularitate absolvere possint, quos ad S. Sedem remittere debeant.

Ipsi autem sacerdotes qui e militia revertuntur et sciunt se irretitos esse irregularitate S. Sedi reservata, ne audeant sacris ministrare ante obtentam dispensationem.

Caput II.

De dandis et assumendis informationibus.

3. Singuli locorum Ordinarii de clericis et Seminariorum alumnis alterius iurisdictionis, qui in sua dioecesi militare servitium obeuntes per notabile tempus commorati sunt, vel adhuc commorentur, notitias, quantum fieri potest plenas, propriis illorum Ordinariis quam cito praebere accuratissime satagant: idque gravissimum conscientiae officium esse reputent, quo neglecto, haud modica christianae rei oriri poterunt detrimenta.

Notitias autem, quas Ordinarii de suis clericis et alumnis receperint, complere studeant per informationes ab aliis fontibus ac personis, ad rem quam diligentissime assumptis, ac demum per examen etiam personale de quo infra.

Caput III.

De sacerdotibus saecularibus et regularibus.

4. Sacerdotes, sive saeculares sive religiosi, redeuntes e militia, intra decem dies a reditu tenentur se sistere coram Ordinario suo eique exhibere litteras Ordinarii Castrensis vel saltem militaris cappellani sui, aliaque documenta quae testimonium reddant de eorum vita et moribus; quae omnia proinde secum afferre curabunt. Ordinario autem eos percontanti de iis quae pertinent ad externam seu publicam vitae rationem quam in militia duxerunt, de operibus ibi actis, de locis ubi commorati sint, respondere ex conscientia secundum veritatem iubentur.

Qui intra tempus superius praefixum Ordinarium suum non adibunt, suspensi manent ipso facto a divinis: a qua censura non relevabuntur, nisi quum quae supra mandata sunt impleverint.

5. Omnes sacerdotes, sive saeculares sive religiosi, intra tempus ab Ordinario suo designandum (quod sine iusta et necessaria causa nimium protrahere non licebit), secedere debent in aliquam piam domum ab Ordinario designatam ad spiritualia exercitia peragenda, iuxta ipsius Ordinarii praescriptiones.

Qui huic praecepto non satisfecerint, manebunt pariter ipso facto suspensi a divinis, a qua censura non liberabuntur, nisi quum exercitiorum domum ingredientur.

6. Quum spiritualia exercitia, ut fructuose fiant, peragi debeant in aliqua pia domo a mundanis rumoribus remota, in silentio, sub ductu prudentis ac pii directoris et cum subsidio praedicatorum et confessoriorum, qui cum doctrina et prudentia vitae sanctitatem coniungant, necesse est ut Ordinarii multo cum studio haec omnia comparent.

Sed quum vix possibile sit ut singulae dioeceses et religionum provinciae domum pro spiritualibus exercitiis plene instructam habeant; Episcopi curent cum aliis eiusdem provinciae aut regionis Praesulibus convenire ad communem aliquam domum designandam et instruendam. Idem ut Ordinarii religiosorum peragant praecipitur.

7. Quum sacerdotum reversorum a militia non eadem sit conditio, neque par necessitas abluendi conscientiam et renovandi ecclesiasticum spiritum, Ordinariorum prudentiae relinquitur brevior vel longior spiritualium exercitiorum cursum pro singulis statuere; ita tamen ut nemo minus quam octo integros dies spiritualis recessus impleat.

8. Ob eandem causam in singulis casibus Ordinarii definient, utrum, post spiritualia exercitia peracta, sacerdotes ad pristina officia sive curae animarum, sive magisterii aut regiminis in Seminariis aut similia sint statim restituendi, vel secus.

Ad hunc finem tribuitur facultas Episcopis removendi ad tempus ab animarum cura, ab officio confessarii, a regimine et magisterio alumnorum in Seminario, qui durante militia non bene se gesserint, sive iidem suspensi fuerint a divinis, sive non; eosque adigere poterunt ad vivendum ad tempus vel in aliqua religiosa domo, vel sub ductu pii et prudentis sacerdotis cum obligatione pia aliqua exercitia ex praescripto faciendi.

Idem in paribus casibus statuunt Ordinarii religiosorum pro suis subditis, quos etiam voce activa et passiva ad tempus privare poterunt et ad vivendum in aliquo strictioris observantiae conventu adstringere. Superioribus autem gene-

ralibus facultas insuper tribuitur removendi superiores provinciales et locales, quoties ex eorum agendi ratione in militia id necessarium esse ducant.

Caveant tamen Ordinarii, quantum fieri potest, ne sacerdotes sive saeculares sive regulares sedem figant in locis ubi, militare servitium obeuntes, diu commorati sint.

In casibus vero dubiis vel gravioribus, Ordinarii ad S. Sedem recurrant.

9. Denique, attentis peculiaribus nostri temporis conditionibus, conceditur Ordinariis dioecesanis facultas ad quinquennium valitura, qua, exigente animarum necessitate, si desint sacerdotes unicuique paroeciae proprii, committere possint uni eidemque sacerdoti curam duarum vel etiam trium paroeciarum, et transferre parochos a paroecia sua ad aliam magis centram ex qua facilius succurrere possint fidelibus ipsorum curae commissis. (Reliqua sequuntur.)

24.

Tvarina za izpite duhovnikov (examina triennalia) za l. 1919.

v zmislu kan. 130 § 1.

Da bi bili posebno mladi duhovniki nekako primorani pečati se s knjigo, zapoveduje novi zakonik v kanonu 130 § 1: „Expleto studiorum curriculo sacerdotes omnes... examen singulis annis saltem per integrum triennium in diversis sacrarum scientiarum disciplinis, antea opportune designatis, subeant secundum modum ab Ordinario determinandum.“

Ta način sem v sporazumu z gospodi profesorji in dekani določil in objavil v lanskem Škofijskem listu str. 63. in 64. Po tej določitvi morajo letos priti k izpitu vsi gospodje, ki so lani, l. 1918., dovršili bogoslovne študije.

Izpit se bo vršil v torek dne 5. avgusta in se začne ob devetih dopoldne v šk. duh. semenišču.

Za letos, ki je prvo leta izpita, sem določil, da bodo gg. profesorji izpraševali iz moralke, iz pastoralke in iz cerkvenega prava. Za izpit naj dotični gospodje dobro predelajo vso dotično tvarino, kakor so jo obdelali v semenišču. Posebno pa določim v sporazumu z gg. profesorji sledeče oddelke:

1. Iz moralke: a) iz I. dela knjigo peto de virtutibus in knjigo šesto de peccatis; b) iz

II. dela ves prvi del: de fide, spe et caritate; c) de primo, secundo et tertio decalogi praecepto; d) vso razpravo de sexto decalogi praecepto et de usu matrimonii; e) razpravo de laesione et de reparatione dominii.

2. Iz pastoralke vse de Sacramentis z ozirom na novi zakonik po kanonih 731—947 (Škof. list 1918, pag. 89—92; 104—109); dodajo naj se določbe de poenis, kanon 2241—2389, v kolikor te stvari zadevajo spovednika.

3. Iz cerkvenega prava: a) de personis kanon 87. in 144; (Škof. list 1918, pag. 63—67) b) de matrimonio, kan. 1012—1143 (Škof. list 1918, pag. 33—36; 44—49); c) de bonis ecclesiasticis, kanon 1495—1551, ter „Navodilo za upravo cerkvenega in nadarbinskega premoženja“.

Upam, da boste vsi gospodje prav z ljubeznijo vso tvarino točno in vestno predelali. — Vsem pozdrav in blagoslov!

V Ljubljani, dne 23. februarja 1919.

† Anton Bonaventura
škof.

25.

Prošnje za spregled zakonskih zadržkov od državne strani.

Deželna vlada za Slovenijo, oddelek za notranje zadeve, naravnava z razpisom z dne 12. febr. 1919, št. 1123, naslovljenim na okrajna glavarstva itd., glede opremljenja prošenj za spregled zakonskih zadržkov sledeče:

„Ker so prošnje za spregled zakonskih zadržkov sorodstva in svaštva navadno pomanjkljivo opremljene in se radi tega dostikrat strankam na škodo ne morejo takoj rešiti, se naroča primernim potom poskrbeti, da se bodo stranke ravnale strogo po sledečih predpisih.

Prošnje, ki morajo biti pravilno kolkovane in podpisane od obeh zaročencev, naj se vpošljejo naravnost na deželno vlado. Navesti se morajo natančni podatki o rojstvu, stanu in bivališču prošnikov kakor tudi o kolenu, v katerem sta zaročenca v sorodstvu ali svaštvu, in ako je zaročenec vdovec ali zaročenka vdova, tudi natančni podatki o prvi poroki in o smrti drugega zakonskega.

Ako je zaročenec mladoleten, mora podpisati vlogo tudi oče oziroma varuh s pripombo, da privoli v poroko.

Opomni se, da je spregled zakonskih zadržkov mogoč le iz važnih razlogov, ki obsto-

jajo glede nameravane poroke in ki se morajo v prošnji navesti.

Vse te navedbe se morajo dokazati z rojstnimi in krstnimi, oziroma poročnimi in smrtnimi listi in glede sorodstva ali svaštva s predložitvijo pregledne tabele (rodovnika), ki jo izda župni urad, ter slednjič pri mladoletnih zaročencih, ki nimajo očeta, še z dovoljenjem sodnijske nadvarstvene oblasti.

Vse v dokazilo potrebne listine se morajo priložiti prošnji. Tudi je treba, da se resničnost navedenih razlogov potrdi od župnega ali občinskega urada. Le v primerih, kadar se kateri izmed zahtevanih matičnih izpiskov nikakor ne more prošnji priložiti, zadostuje, ako resničnost dotične navedbe pristojni župni urad potrdi na prošnji ali v prilogi.

Slednjič se pa še pripomni, da se mora za mladoletne zaročence v dobi vojaške obveznosti priložiti prošnji tudi ženitveno dovoljenje pristojne vojaške oblasti.“

Župni uradi naj vsled tega pouče v danih slučajih prosilce, kako je treba sestaviti in opremiti prošnje za državni spregled zakonskih zadržkov.

26.

Birmovanje in kanonična vizitacija.

Ker je v Velesovem v sredo 14. majnika že sv. misijon. moram red birmovanja in kanonične vizitacije v dekaniji Kranj takole izpremeniti:

Velesovo v ponedeljek 28. aprila,
Kokra v sredo 14. majnika,

Šenturška gora v petek 16. majnika.
V Ljubljani, dne 9. marca 1919.

† Anton Bonaventura
škof.

27.

Različne opazke.

Adoratoribus. P. J. Furger, S. S. S., sporoča, da list „Eucharistia“ leži v Bolcanu in da se pred sklepom miru skoraj gotovo ne bo mogel razpošiljati. — Prosi pa, naj se letni prispevki (3 K) blagovolijo poslati na naslov: „Verlag des Emmanuel in Schaan, Fürstentum Liechtenstein“. To-

časno tudi to pošiljanje ni mogoče, a je upati, da bo kmalu odprto.

Bratovščina presv. R. Telesa. Gospodje, ki žele kakih paramentov za cerkev od bratovščine, naj se blagovolijo oglasiti vsaj do srede aprila. Kolikor bo mogoče, se bo postreglo. J. F.

28.

Konkurzni razpis.

Razpisujeta se župniji Mekinje pri Kamniku in Sveta Gora pri Litiji. — Prošnje za Mekinje je nasloviti na lastništvo mekinjske graščine, za Sv. Goro pa na deželno vlado za

Slovenijo, poverjeništvu za uk in bogočastje v Ljubljani.

Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo ordinariatu do 15. aprila 1919.

29.

Škofijska kronika.

Cerkveno odlikovanje. P. Bernard Polak, prior nemšk. vit. reda v Ljubljani, je bil imenovan za šk. konzistorialnega svetnika.

Imenovanje. Za dekana semiške dekanije je bil imenovan P. Valerian Učak, O. T. župnik-vikar v Metliki.

Podeljene so bile župnije: Št. Rupertu Petru Natlačen, kaplanu pri Sv. Petru v Ljubljani; Velike Poljane Nikolaju Stazinski, župniku v začasn. pok. na Primskovem pri Kranju; Peče Jankotu Borštnar, župniku na Sv. Gori; Št. Jurij pod Kumom Ivanu Vodopivec, ekspozitu na Vrhpolju pri Moravčah.

Umeščena sta bila: Ignacij Omahaen, kaplan v Dobropoljah, na župnijo Bela cerkev dne 25. februarja 1919; Peter Natlačen, kaplan pri Sv. Petru v Ljubljani, na župnijo Št. Rupert dne 6. marca 1919.

Uprava vsled smrti izpraznjene župnije Mekinje se je izročila kot ekskurendo-upravitelju Leopoldu Rihar, župniku v Nevljah.

Premeščena sta bila kaplana: Ivan Semič od Stare cerkve pri Kočevju v Faro pri Kostelu, Karl Žužek iz Postojne v Staro cerkev.

Nameščeni so bili bivši vojni kurati: Ivan Drešar kot župni upravitelj v Žalni; Franc Pavlič kot duhovni pomočnik in namestnik obolelega župnika v Motniku; kot kaplana Josip

Gnidovec pri Sv. Petru v Ljubljani, Rudolf Potočnik v Št. Juriju pri Kranju; Franc Kogej, kot subsidiarij v Št. Vidu nad Ljubljano.

V stalni pokoj je stopil s 1. marcem 1919 Ludovik Schiffrer, župnik v Žalni, z bivališčem v Žalni.

Nižja redova eksorcistata in akolitata so prejeli dne 6. marca 1919 bogoslovci drugoletniki: Ambrožič Franc iz Domžal, Blažič Franc iz Žužemberka, Gerčar Feliks iz Žužemberka, Hiti Franc iz Novega mesta, Krauland Franc iz Stare cerkve pri Kočevju, Lovšin Josip iz Ribnice.

Prvo tonzuro so prejeli isti dan bogoslovci prvoletniki: Ahčin Ivan iz Domžal, Gornik Franc iz Metlike, Kastelic Josip iz Šmihela pri Žužemberku, Kavčič Filip iz Idrije, Kek Franc iz Trebnjega, Kirar Franc iz Šmarjete, Komar Stanislav iz Ljubljane, Košmrl Alojzij iz Sodražice, Kovačič Anton iz Mirne peči, Kraljič Ivan z Iga, Kušlan Andrej iz Planine, Oražem Ivan iz Ribnice, Oražem Josip iz Sodražice, Perko Viktor iz Dobrave pri Kropi, Plot Karl iz Hinj, Polzelnik Ivan iz Velikih Lašč, Puš Ludovik iz Št. Vida pri Zatičini, Strah Josip iz Velikih Lašč, Wratschko Adolf iz Ljubljane, Žagar Ivan iz Hrenovic.

Umrl je: Franc Rihar, župnik v Mekinjah, dne 28. februarja 1919. Priporočen bodi gospodom duhovnikom v molitev.

Škofijski ordinariat v Ljubljani, dne 12. marca 1919.

Vsebina: 22. Vernikom za postni čas. — 23. Decretum de clericis e militia redeuntibus. — 24. Tvarina za izpite duhovnikov. — 25. Prošnje za spregled zakonskih zadržkov od državne strani. — 26. Birmovanje in kanonična vizitacija. — 27. Različne opazke. — 28. Konkurzni razpis. — 29. Škofijska kronika.

Izdajatelj šk. ordinariat. — Odgovorni urednik **Josip Dostal**. — Tiskala Jugoslovanska tiskarna.